

SLOVENSKI NAROD

Iznajmo vrak dan popoldne, izvezemu očejo in praznika. — inserati do 50 pag vrtst v Din 2, do 100 vrtst v Din 2,50, od 100 do 500 vrtst v Din 5, vecji inserati počit vrtst Din 4. — Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — »Slovenski Narod« celja mesečno v Jugoslaviji Din 12., na močenstvo Din 25. — Rokopis se ne vraca.

URDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Krafijeva ulica 66v. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnica: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefoni 51-26. — CELJE: cejljko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 51-65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon 51-190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna braničnica v Ljubljani št. 10-351.

Italijanske skrbi zaradi Jugoslavije: Zanimanje Anglije za Jugoslavijo razburja rimske diplome

Zlasti se boje, da bi prišlo do tesnejšega zavezništva, ki bi ogrožalo
prestiž Italije na Jadranskem morju

Rim, 22. oktobra. s. Zadrski dnevnik »San Marco« objavlja članek, v katerem se bavi z odnosom med Italijo in Jugoslavijo. Med drugim piše, da potovanje angleškega kralja po Dalmaciji ni služilo zgolj oddihu angleškega vladarja, marveč da je imelo važno politično ozadje. Do Italijansko-abesinske vojne se je smatralo, da ima Anglija kaj malo zanimanja za Jugoslavijo in da je zaradi tega tudi ne briga mnogo razvoj jugoslovenske notranje politike. To je bil tudi razlog, da oni krogli v Jugoslaviji, ki so nerazpoloženi napram Italiji, niso mogli polagati nobenega upanja na Anglijo. Vojna v Abesinijski

se je medtem končala tako, kakor je hotela Italija. S tem pa je bil znatno oslabljen angleški prestiž. Zaradi tega so Angleži pohiteli, da vsaj navidezno popravijo svoj ugled v Jugoslaviji. Potovanje angleškega kralja v Jugoslavijo naj bi potrdilo, da Anglija ne bo ostala prekriznih rok, če bi Italija nadpadla Jugoslavijo. Med drugim se tudi trdi, da je knez namestnik Pavle v razgovoru tudi omenil angleškemu kralju obveznost, ki jo je pred 22 leti ruski car Nikolaj II. prevzel napram kralju Petru I., to je, da bo do skrajne meje branil takratno Srbijo. Vlogo nekdajnega ruskega carja napram Srbiji naj bi

sedaj prevzel angleški kralj napram Jugoslaviji. Angleži pa polagajo veliko važnost na prijateljstvo in zavezništvo Jugoslavije tudi se zaradi tega, ker bi dalmatinska obala mogla uspešno služiti za oporišče veliki angleški mornarici, ki bi na ta način lahko ogrožala Italijo. List omenja v zvezi s tem tudi nedavno potovanje Seatona Watsona po Jugoslaviji in trdi, da to potovanje ni bilo zasebnega značaja, marveč da je imel Seaton Watson važno misijo, ki mu jo je poverilo angleško zunanje ministrstvo.

List zaključuje svoja izva-

janja z ugotovitvijo, da odnošaji med Italijo in Jugoslavijo še niso dokončno urejeni, da pa bodo urejeni po medsebojnem sporazumu na načelu reci-pročnosti, ne pa po željah drugih. V Rimu se dobro zavedajo, da skuša angleška zapletena diplomacija mešati vodo v Jadranu, toda v Londonu ne smejo pozabiti, da v tem našem morju obstajajo poleg jugoslovenskih tudi italijanski in albanski interesi ter da pot britanskega imperija v Indijo ne vodi preko Jadrana...

Madrid pred padcem

Uporniki so zavzeli najvažnejše postojanke vladnih čet in se vedno bolj bližajo Madridu

Zadnja ofenziva vladnih čet

Barcelona, 22. oktobra AA Havas: Po veči z aragonške fronte so vladne teže zavzete z ostrom ofenzivo v smeri proti Huesi. Ofenziva se dobro razvija, Severno od Huese so se vladne čete nekoliko odmaknile v smeri proti Cimili. Zapadno od mesta so vladne čete zavzeli Alerte in sedaj prodrijo na cesti Sarastro-Huesa. Na odseku pri Tardijente je bil odbit hud napad upornikov. Morali so se umakniti za 12 km.

Ruska pomoč
bo prišla prepozno

London, 22. oktobra. z. Po poročilih iz Moskve je sedaj gotovo, da bo Rusija v petek izstopila iz londonskega odbora ter odkrito stopila na stran madridske vlade. V petek bo seja odbora, na kateri bo prečitan odgovor Nemčije in Italije na ruske obtožbe. Te odgovore bo Rusija vzela za povod za svoj izstop. Angleška vlad je imela sčutno dolgo sejo, na kateri je razpravljala o možnih posledicah ruskega vmešavanja v španske boje. Sklep drže v strogi tajnosti.

Rusija pošilja
orožje in municijo

Burgos, 22. oktobra. AA. Zadnje dni je bilo izkrcano mnogo vojnega materiala iz Sovjetske Rusije za madridsko vlad. Posredno mnogo je bilo izkrcanega topniškega materiala in motociklov, ki so opremljene s strojnicami.

Azana ostane v Barceloni

Barcelona, 22. oktobra AA. Havas: Predsednik republike Azana je včeraj s svojim predstavnikom odšel v palacio katalonskega parlamenta, kjer so mu uredili njegovo uradne pisarne. V neki bližini piščarni je njegov vojaški urad v kabinet njegovega tajnika. Azana bo stanoval v dvoranah, ki so pripadale predsedniku parlamenta. Popoldne je prišel oddelki konjenice, ki bo za častno straže predsedniku nastanjen v palaci parlamenta. Del republikanske garde bo stanoval v vojašnicih.

Vse cerkve v Valenciji
porušene

Valladolid, 22. oktobra. b. Radio oddaja na postajo španski falangistov javlja, da je položaj v Valenciji zelo resen. Vse cerkve in tudi znanih Longejeva palata so popolnoma porušene. Množevne eksekucije so na dnevnem redu.

Schmidt gre v Berlin

Berlin, 22. oktobra. AA. Po poročilu dunajskoga dopisnika »Berliner Tageblatt« bo avstrijski državni tajnik v zunanjem ministru Schmidt uradno odšel v Berlin takoj po konferenci, ki se bo vrnila na Dunaj med državami podpisanci rimskega protokola.

Potemkin
naslednik Litvinova

Paris, 22. oktobra. V tukajnjih diplomatskih krogih so razširjene vesti, da bo pariski poslanik Potemkin imenovan za naslednika Litvinova, ki je po teh informacijah že odšagan.

Zavednim Jeseničanom v premislek

Volilna psihoza je na Jesenicah dosegla svoj višek. Za zaupanje volilcev se potegujejo tri skupine in sicer lista z nosilec lesenskim industrijem g. dr. Ernestom Rekarjem na čelu, lista z nosilec odvetnikom g. dr. Alešem Stanovnikom in lista s tovarniškim uradnikom g. Valentimom Markežan na čelu. Vse tri skupine priznajo dan za demn shode, na katerih poročajo volilcem o svojem delovnem programu, ki ga bodo volilci potverjili.

V informacijah volilcev je treba ugotoviti: Sedanji občinski odbor je znašal občinsko doklede od 90 na 50%, plačal 438.819 Din obresti od dolgov, ki so jih napravili prejšnji občinski odbori, dolga samega pa je odpalačil Din 343.621 — tako da je izplačal na obrestih in dolgovih skoraj 800 tisoč Din. S tem denarjem bi lahko razširil in opremil meščansko šolo in sezidal občinsko ubožnico, ki je nujno potrebna.

Sedanji odbor je izvršil kanalizacijo Čankarjeve ceste in Obrtne ulice, zgradil škarpe in lične ograje okoli osnovne in meščanske šole, prenobil na zunaj in znotraj obe šoli, napravil hodnik ob Kralja Petra in Cojzovi cesti, gradil vodovod Podmežakljo in Gasilski dom, kateroga temeljni kamnen je bil blagosloven mimulo nedeljo. Te dni pa se dela na razširilvi planinah in to za revno in slabotno dečko. Načinjejo pažljivo po bo polagala pospeševanje tujškega prometa in vzgoji mladine.

Zato bodo vsi volilci oddali v nedeljo dane 25. oktobra svoje glasove za listo g. dr. Ernesta Rekarja, ki nam je porok, da se na občini najbolje gospodarijo v krajih občine in občinam prav vseh slojev. Interesi delovnega ljudstva bodo s tem najbolje varovani, pa tudi interesi vere in cerkve, ki se z naše strani ni preganjala nikoli.

Delbosovo poročilo v zunanjem odboru

Francija ne bo spremenila svojega stališča ne napram Belgiji, ne napram Španiji

Pariz, 22. oktobra. AA. Havas: V odboru za zunanje zadeve poslavščine zbornice zasedanje minister Delbos poročilo, o odnosih do Španije in Belgije. Zunanjji minister je razložil odboru podrobno delo odbora za nevmešavanje, tam naglasil da je bil ta odbor ustavnoven na predlog Francije. Odbor v Londonu je prečrpil tekmovanje med državami, ki so hotele intervenirati v španski državljanski vojni. Na prihodnjih sejih odbora se bo poskušalo priti do praktičnih zaključkov. Na razno vprašanje je Delbos izjavil, da bo Francija v celoti ohramnila marokanski statut. Zaradi politike francoske vlade so se mogli vrniti v domovino vsi tisti državljanji iz Spanije, ki so to želeli. Kar se tiče Belgije, je zun. minister razlo-

žil prirvanj v belgijski politiki in povedal pod kakšnimi pogoji je belgijski ministriški svet sprejet svoje znanje sklepne. Francija ne bo spremenila svojega stališča glede Španije in tudi ne bo spremenila svojega stališča v drugih vprašanjih mednarodne politike. Na vprašanje ali bi pakt med Rusijo in Francijo stopil v veljavo, če bi Rusija intervenirala v španski državljanski vojni, je Delbos odgovoril, da velja pakt med obema državama samo za primer, če bi katera teh držav bila napadena na svojem lastnem ozemlju. Obe državi sta si za predložilo takega primera ohranili popolno neodvisnost. Delbos je opozoril na izjave, ki so bile podane v francoskem parlamentu v trenutku, ko je bil pakt med obema državama ratificiran.

Katastrofa nizozemskega parnika 26 potnikov je utočilo, ostale pa so rešili z letali in vojnim iadnjami

London, 22. oktobra. k. V bližini otoka Jave se je včeraj zjutraj prispel huda katastrofa. Ko je nizozemski parnik »Van der Wyck« plul iz Soera Bae v Semarang, je nenadoma nastal na odprtju morju silen vihar, ki mu je ladja z 2.500 tonami le s težavo uprla. Končno je silen val ladjo prevrnil. — Potniki, skupno 226, med njimi 40 Evropev, so poskakali v vodo. K sreči je s potapljaljajoče se motorno ladjo steklo v more, tudi mnogo nafta, ki je ljudi obarovala, da jih niso napadli morški vojaki. S ladjo so v zadnjem trenutku razposlali pozive na pomoč in res se je že nekaj ur na toto pojavit na kraju nesreče 9 letal, ki so v nekaj poletih redila okrog 90 potnikov in mornarjev. Kmalu nato sta prispevale še dva nizozemska rušilca, ki sta odpeljala na verno še ostale, kolikor jih je

ni utonilo. Zvečer so ugotovili, da je nešte zahtevala 26 človeških živov.

Italijanski uspeh v Abesiniji

Addis Abeba, 22. oktobra. b. Oddelek generala Gelosa je zasedel gorski masiv Džabaside. Abesinske čete na tem gorovju je vodil delčas Addis Abeba, ki je ostal zvest ravnem Desti. Bitka je trajala pet ur in so jo končno odločili italijanski tanki. Abesinov je bil okoli 2000 in so bili oboroženi z najmodernejšim oružjem. Med stevilkami trupli so italijanske čete našle tudi truplo delčasa Addisa Abeba.

Uzunović, dr. Srškić in Maksimović nastopilo?

V tem poroča: Nikola Uzunović, Milan Srškić in Božidar Maksimović pripravljajo skupno akcijo. Tekom desetih dana bodo sklicali široko konferenco svojih sodelnikov, na kateri bodo skleplali o nadaljnjem svojem postopanju. Oni nameravajo začeti posebno politično akcijo, ker se ne strinjajo s politiko JNS. — »Obzor« priobčuje to vest »Vremena«, o kateri pa se ne ve, koliko je točna brez vsakega komentarija, dočim ji Mačkov »Hrvatski Dnevnik« posreduje cel udovnik. List piše: »Uzunović, ki se je svojim tovarišem v JNS del ostarel in premašil aktiven, poskuša sedaj započeti novu akcijo. On zatrjuje, da dobiva pisma iz pokrajine, v katerih mu prijatelji sporočajo, da se predružujejo njegovemu nastopu. Istočasno ima o sestanku s Srškićem in Božidarom Maksimovićem, ki so mu bili že preje zelo blizu. Tudi Milan Srškić stopa iz rezerve. Rad bi se ponovno vrnil v politično življenje. Ni še dolgo tega, ko je lanštar več, da priznava eksistenco hrvatskega vprašanja in da je treba s Hrvati skleniti sporazum. Toda že se zoperi postopevje z Uzunovićem. Mož je »proučeval situacijo in čakal, da ga sprejme Aca Stanovićev in izroči »pozabljenja« nekaj let njegovega političnega delovanja. Ko se mu to ni posrečilo, se sedaj vrča k Uzunoviću. Sestajajo se torej Uzunović, Srškić in Maksimović, da rešijo »demokracijo«, ki se je pod njihovimi režimi tako sijajno izkazala...«

»Sračje gnezdo in občinske volitve«

V »Delavski Politiki« citamo: »Slovenec spravljajo vse, ki niso z njim, v sračje gnezdo. Sračje gnezdo pa ni tako napravna stvar, kar bi si človek prvi hip misil. Ce bi nas »Slovenčarji« spravljali v vrabčje gnezdo, bi mi protestirali, ker vrabec je prekavaden pitel, ki je kar v nadleglo ljudem. Ampak, sraka, to pa ni kar tako navadna ptica. Saj narodna pravilica pripravlja celo, da bo sraka obudila kralja Matjaza, ki spi zdrav pod Poco. Ptica s tako čudežno močjo bo se tem lažje prebudila narod, ki živi okrog Poco. Zato kljemo: živel sračje gnezdo! Isti list piše v udovniku med drugim: »Kdo bi mislil, da more pojav opozicijiski list spraviti stranko, ki vedno trdi, da ima ogromno večino ljudstva za seboj, v tako zadrgo, da si ne pomagati drugač kot s prostaškim robantanjem, zabavljanjem in posavojanjem. Tako kakor se obnaša klerikalno časopisje v tem boju, se pa ne obnaša nihče, ki si sveš svoje zmagje, sveš svoje ogromne premoči nad nasprotnikom. Nasprotno: le slabici se poslužujejo takih metod bojal... Za vsakega razumnega cloveka, zlasti že za vsakega, ki sta mu mar prava svoboda in poštenje, je jasno, da ne more in ne sme s stranko, ki v našem političnem življenju zanaša tako grde metode boja in iz katere izjav sledi samo eno: da veljaj svoboda samo zanjo in za nikogar drugega!«

Ekspoze čsl. zun. ministra dr. Krofte v praškem radiu

Praga, 22. oktobra. br. Drevi oddaja praški radio mednarodno-politično važni ekspoze zunanjega ministra dr. Kamila Krofte v izvlečku in sicer na srednjem valu ob 19.22 v česčini in ob 20.10. nemščini, na kratkem valu pa ob 20. ur v česčini in ob 20.55 v nemščini.

Delbos o nezaupanju med narodi

Pariz, 22. oktobra. b. Na banketu, prejemem na čast argentinskemu zunanjemu ministru Saavedri Lamasu, je imel francoski zunanjki minister Delbos govor, v katerem je predvsem pohvalil akcijo ameriških držav za sklenitev panameriškega pakta. Upamo, je dejal Delbos, da bodo vadi napori za ohranitev miru olajšali tudi sodelovanje evropskih držav pri sklenitvi splošnega pakta o nenapadanju in napore za sporazum med narodi. Naši napori na pravnem polju bodo toliko bolj uspešni, kolikor bolj se bo med narodi uveljavil duh solidarnosti in sporazumevanja. Žal, pa obstoji med nekaterimi narodi še vedno veliko nezaupanje in nerazumevanje, katerega izvor je najbrž treba iskati v različnosti filozofske in politične pojmovanju naših dñi. Te razlike pa moramo odstraniti in osmisliti mednarodne višje morale osvoboditi od vpliva raznih doktrin, da jih bomo na ta način čim bolj približali pojmovanju vseh narodov.

Borzna poročila

Curih, 22. oktobra. Beograd 10.—, Pariz 20.24, London 21.28, New York 435.25, Bruselj 73.25, Milan 22.27, Amsterdam 239.40, Berlin 175.—, Dunaj 75.—, Praga 150.—, Venecija 81.80, Bukarešta 13.25.

Jutri bo pelal MARIA
EGGERTH v filmu

v kino
UNIONU
v filmu

Čarobni zvoki

Šolstvo na Češkoslovaškem

Besedo pri vzgoji in pouku imajo tudi starši, organizirani v roditeljskih svetih

Ljubljana, 22. oktobra.

Snoči je priredilo društvo »Šola in dom« na učiteljsku predavanje o šolstvu na Češkoslovaškem. Predavatelj g. prof. Kopić se je udeležil letos maja meseca ekskurzije na Češkoslovaško, ki jo je organizala Pedagoška centrala iz Maribora. Ekskurzija je bila dobro pripravljena, da so učitelji in profesorji imeli priliko prisostovati pouku na vseh vrstah šol in obenem poslušati teoretska predavanja o novih smerech pouka in vzgoje na kongresu vsega češkoslovaškega učiteljstva, ki deluje na reformnih šolah, in ki se je zbral v Brnu od 22. do 24. maja.

Narodno šolstvo na Slovaškem je zraslo po svetovni vojni in so Slovaki morali napeti vse sile, da so z državno pomočjo zgradili veličastna stavbo vsega svojega šolstva od osnovne šole do vseučilišča. Do osvoboditve so imeli Slovaki le nekaj verskih osnovnih in srednjih šol. Madžari so podpirali samo madžarske šole. V Bratislavski, ki je bila po večini nemška, so bile nemške in madžarske šole, slovaških skoro ni bilo. V 18. letih po osvobodenju pa se je število Madžarov relativno tako znižalo, da nimajo več pravice manjšinske zaščite. Tudi odstotek Nemcev hitro pada, ker je naravni dotok Slovakov iz okolice v mestu tako močan, da bo kmalu Bratislava skoraj čisto slovaško mesto. Za veliko število slovaških otrok, ki so deloma morali prej obiskovati nemške ali madžarske šole, so zgradili celo vrsto krasnih zgradb. Tako imajo veliko deško in deklisko ljudsko šolo, ki nosi ime prvega predsednika republike Masaryka in drugo deško in deklisko osnovno ter matčansko šolo, nazivano Stefanikovo.

Pouk v ljudskih in meščanskih šolah se splošno vrši tako, kakor pri nas, ker so se Češkoslovaki varovali, da bi uvajali vse nove načine pouka, ki bi ne bili prej preizkušeni. Otrok živi samo enkrat in ni mogče na njem eksperimentirati. Šele, ko so na nekaterih šolah preizkušali najboljši učitelji, ki imajo vso materialno in moralno podporo prostvenih oblasti, ne more oblike pouka in vzgoje, jih splošno uvedejo v šolah. Take poskušne ali reformne šole so po vsej Češkoslovaki. Vse delajo po enotnih navodilih posebne komisije, ki je pri ministrstvu prosvete v Pragi in ji predseduje znani pedagog Vanclov Příhoda, in ti imajo tudi posebno nadzorstvo.

V Brnu se je zbral učiteljstvo reformnih šol in vse Češkoslovake, prišli so učitelji iz Češke, Moravske, Slezske, Slovaške in iz Podkarpatke Rusije. Vodilna misel kongresa je bila celovitost v vzgoji in pouku. V vsem življenju v Češkoslovaki se kaže velik vpliv ameriške miselnosti, ki je znana pod imenom pragmatizem. Uspeh je merilo vsakega dela. Posebno važen je uspeh na duševno rast otroka in človeka. Kdor ni nikdar ni

česar dosegel, je neurečen; zato, naj se vsak otrok uči delati. Aktivizem, dinamičnost v vsem, v gledanju, učenju in delu je značilna za sedjanje doba. Vsaka vedt ima smisel samo v svoji funkciji dela, v individualnem razvoju razuma in v celoti spoznanju. Najprimernejša metoda v pouku je globalna, ki pričenja s konkretnim življenjskim povojom, s celoto, si se poglomjeri s svojim moškim zborom zapelo pred hišo žalosti in na pokopališču žalostnike.

Družinski Bogatajevi so v dobrem letu iztrgla neizprosna smrt tri člane, skrbnega oceta, staro mater in sedajše dobro mamo. Gospa Bogatajeva je vzgojila svoje otroke, katerim je bila res skrbna mati, v strogo narodnem duhu. Vsi zvesti člani Sokola ter funkcionirajo, so vedno delovali v smislu sokolskih in narodnih idej. Hčerka Jadviga kot dolgoletna načelnica, kot načelnik sin Darko, Mirko pa kot prosvetar. Neštetokrat je blaga pokojnika sodelovala pri prireditvah narodnih društv z vso pozitivnočnostjo in zavednostjo. Ni bila narodne prireditve v Kočevju, kjer bi ne sodelovala gospa Bogatajeva. Tuk pred svojo boleznjijo je še meseca avgusta prav marljivo delala pri prireditvi sokolskega društva. Takrat se je prvč počutila slab. Vendar je pa navzicle temu pri delu vzdrljala do konca. Pokojno dobro, zavedno narodno ženo dobo hraniли vsi, ki so jo poznali, v trajnem spominu. Ugliedni družini ob prebridki izgubi pa izrekamo naše globoko sožalje.

Naše gledališče

Drama

Četrtek, 22. oktobra: Za narodov blagor. Red Cetrtiek.

Petak, 23. oktobra: Ob 15. uri Prva jesija. Dijajska predstava. Cene od 5—15 Din.

Sobota, 24. oktobra: Za narodov blagor. Izven, Znane cene.

Nedelja, 25. oktobra: Ob 15. uri Florentina, slavniki Izven. Znane cene od 20 Din navzvod. Ob 20. uri Konjenička patrola. Izven, Cene od 22 Din navzvod.

Opera

Cetrtiek, 22. oktobra: Dvojno knjigovodstvo. Red A.

Petak, 23. oktobra: zapiro.

Sobota, 24. oktobra: Pod to goro zeleno. Izven.

Nedelja, 25. oktobra: Ob 15. uri Vesela vodova. Izven. Ob 20. uri Ples v maskah. Izven.

★

P. n. abonente vladno obveščamo, da se po cela Verdijeva opera Ples v maskah tekom sezone dvakrat v abonma, in da bodo dobili vsi p. n. abonenti obe zasedbi nekaterih glavnih vlog. Poudarjam pa, da v tej operi ni druge zasedbe, temveč, da je zasedba glavnih vlog dvojna. Uprava pazi, da dobe abonenti vedno najboljšo možno zasedbo, kar bi se dalo po statistiki predstav tudi dokazati. Tudi premiera »Ples v maskah« je bila za abonma in ne izven. Prosimo, da se to upoštevajo.

Iz Novega mesta

— Občinske zadave. Naš občinski odbor bo imel jutri sejo. Na dnevнем redu je predvsem sklepanje o proračunu za l. 1935/36 ter potrditev izdatkov po tekotem proračunu. Poleg tega so na dnevнем redu tudi še razne manjše tekoče zadave. Ker stojimo tik pred volitvami novega občinskega odbora, je ta seja sedanjih občinjakov odbornikov zadrnja. Pričakovati in želeti bi bilo, da bi sedanji predsednik na tej seji tudi poročal o vseh važnejših, nerešenih, tekočih problemih Novega mesta, posebno o akciji za elektrifikacijo Dolenske, o prenosu sejmizza, zidavi mestne klavnine, racionalizaciji vodovodne naprave itd.

— Na Lukeževem sejmu, ki se je vrnil v torek, je bilo 1820 prasičev 337 volov, 74 krav, 29 juncev, 7 junic in 3 konji. Kupčija je bila na živinskem trgu precej živahnega, klub velikemu nalužu. Prodali so 1553 prasičev, 126 volov, 14 krav, 13 junicev in 2 junici.

— Težka izguba. V torek je na sejmu prodal pos. Pureber Fr. iz Draganjih sel par volov. Izkušček Din 2.400.— je spravljen v listnico in odšel v nek lokal, ker je bil ves premočen. Menjal je stodinarski bankovec in odsel iz lokalja. Med potjo pa je denarnico v premičenem suknji. Ko je prišel v Kandijo, se je tam pričel pogajati za nakup krave, katero je tudi kupil. Hotel je plačal kupnino, pa je ves preštevan ugotovil, da denarnice z Din 2.300.— ni v žepu. Ves obupan je javil izgubo orožnikom in mestni policiji.

Iz Semiča

— S sokolskih poslovilnih večerov. V oktobru se je od našega Sokolskega društva poslovilo več zelo delavnih članov in članic, ki jim bomo le težko našli nadomeščilo. Tehnični odsek našega društva je s sestro Dravko Roth izgubil svojo podčelnico, ki je bila v svojstvu učiteljice premeščena na Taljčji vrh pri Črnomlju. Njo bomo zlasti težko pogrešali, ker je bila odlična vaditeljica. — Nekaj dni pozneje so semiški Sokoli priredili poslovilni večer naših upraviteljev na Rečičah, sestri Mari Staničevi, ki je bila na lastno prošnjo premeščena v Sevnico. S. Staničevi je bila članica našega Sokola že od 1922 in se je vseh akcij z delom živahnino udeleževala, a tudi naši sokolski prapor je delo njenih rok. Društvo, ki njo izgubila svojo dolgoletno odbornico, ji prav tako, kakor gdje Rothovi želi na novem službenem mestu vso redno. — Naši vriji Sokoli so 11. oktobra seveda priredili tudi žalno komemoracijo v počasti tevjev spomina kralja Aleksandra I. in je ob tej priliki imel žalni nagovor starosta br. Razpotki, semiški šolski upravitelj, nakar je nastopil tudi naraščaj z raznim recitacijam.

— Čudno postopek. Za ponedeljek, 19. tm., je sreski kmetijski referent napovedal poizkušenje letosnjega vinskega pridelka in so se kmetje na njo z veliko verno pripravili, bili pa so razočarani, ker je bila v nedeljo razstava nenadoma odpovedana. Zekaj se je to zgodilo, nam ni znano, mislimo pa, da se taksi primeri ne bi smeli dogajati, posebno ne glede na to, da so bili Semičani na podoben način prav v zadnjem času že večkrat potognjeni. Upamo, da bo bodoče vaska obljuba tudi izpolnjena, saj se sicer ne bo smel nikje čuditi, če kmet za podobne prireditve ne bo več imel ne volje, ne zanimanja.

— Odredbe za čas vaje:

1. Na danu znak nevarnosti se mora ustaviti ves promet v mestu. 2. Vsa vozila se morajo umakniti takoj v najbližjo dvorišča, vendar pa tako, da ne bodo zastavljala vstopnic, ali pa se skruti v stranske neprometne ulice. 3. Avtoizvozski pred Cetrtiekom domom se morajo umakniti na dvorišče Mestne hranilnice in tam ostati do konca vaje. 4. Vsa okna morajo biti zaprta, kakor tudi vrata, ki pa ne smejo biti zaklenjena. Za časa vezbe morajo biti zaprte trgovine in spuščeni roloji. 5. Občinstvo, ki je ob času, ko se da znak za nevarnost, na ulici, se mora umakniti v najbližjo večjo odn. prostoro, ki so označeni kot zaklomi. Nikdo ne sme stati pri odprtih oknih, pri večini vrati, temveč mora biti vsakdo v notranjosti prostorov. Na te so prebivalstvo posebej opozarjati, kar se bo-

Svet priznava

našo fotografijo

Največji uspeh se dosegli naši fotoamaterji v Chicagu, kjer je zasedla Jugoslavija drugo mesto

Ljubljana, 22. oktobra.

Slovenska fotografija se vedno bolj uveljavlja v svetu. Delavni člani Ljubljanskega fotokluba so našli priznavanje povsod, kamor so počitali svoje umetnine. V zadnjem času skoraj ni bilo svetovno razstave, ki se je ne bi v uspehom udeležili slovenski fotoamaterji in kar je se več vredno, povsod so bili nagrjeni. Zlasti upoštevajo našega znanega amaterja g. Korniča, katerega delo »Njegov ponos«, je že delovali priznanje na vseh mednarodnih fotografiskih razstavah in je bilo že devetkrat odlikovano. Je to rekord, a kakšnim se more ponati le malokdo. Slika, ki predstavlja gosaka z držico, je objavljena v letnem katalogu. Se vedji uspeh je dosegel Kornič v Bostonu, kjer je bil razstavljen 2000 fotografij. Med dvanajstimi odlikovanji je bil tudi Kornič s svojo »Zimsko idilo«, ki je kritika zelo poohvalila, objavljena je bila pa tudi v katalogu. Na septembrovih razstavah v Anversu je Jugoslavijo zastopal edini Kornič s 3 slikami. Odlikovana in objavljena je bila »Njegov ponos«.

Največji uspeh so pa Sloveni dosegli v Občagu, kjer je bil Kornič s svojo »V rebris in Smojeva«, Korničev »V rebris in Smojeva« »In moje domovine«. Tudi v Konsulstvu sta bila odlikovana dva slana Ljubljanskega fotokluba in sicer Branc in Kornič s srebrnima kolajnoma.

Na mednarodni razstavi v Celovcu je Kornič spet prejel srebrno kolajno. Odlikovan je bil tudi Pfeifer. Pomembni uspeh je dosegel Kornič na razstavi v Detroitu, znamen središču Fordovih tovarn. Tam se vrši vsako leto razstave brez nagrad, sprejemajo se pa le izbrana dela. Kornič je postal 4 slike, ki so bile vse sprejeti, eno pa odbor zadržal, da je to reproducira v letnem katalogu. Se vedji uspeh je dosegel Kornič v Bostonu, kjer je bil razstavljen 2000 fotografij. Med dvanajstimi odlikovanji je bil tudi Kornič s svojo »Zimsko idilo«, ki je kritika zelo poohvalila, objavljena je bila pa tudi v katalogu. Na septembrovih razstavah v Anversu je Jugoslavijo zastopal edini Kornič s 3 slikami. Odlikovana in objavljena je bila »Njegov ponos«.

Največji uspeh so pa Sloveni dosegli v Občagu, kjer je z nad 4000 razstavljenimi deli prejel eno največjih razstav vseh časov. Ljubljanski fotoklub oziroma Jugoslavijo so zastopali Branc, Peter ter Karlo Kocjančič, Pfeifer, inž. Michelič, Pečenšek in Kornič. Klub ogromni konkurenčni ameriški fotokamaterji, med katerimi uživa češki klub svetovnih sloves, so bili Ljubljaničani med prvimi in so prejeli visoka odlikovanja, v oceni pa to nostenje se je pa Jugoslavijo celo plasirala na drugo mesto za Ameriko in Italijo. Je to vsekakor največje priznanje, kar ga je bila kdaj dosegla slovenska fotografija.

Odlikan je bil s tem najbrž se ni konec, kajti niso še znani uspehi razstav v Johannesburgu, Ottawa, Tokiu. Budimpešti in Los Angelesu, na katerih je povsod razstavljal Kornič, v Ottavi in Budimpešti pa Ljubljanski fotoklub korporativno.

Veseli zapletljaji in konflikti v eni nepozabni karnevalske noči

3 najboljši komiki:

Hans Moser, Leo Siezak, Richard Romanovsky

Glasba in slagerji

Konfeti

Robert Stolz

Kino Matica

Danes premiera!

V glavni vlogi

Friedl Czepa

Sokol

— Sokolski pevski zbor prične s pevskimi vajami v prostorijah Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu (vhod iz Bleiwerove ceste). Prva pevska vaja bo v petek 23. t. m. točno ob pol 19. Prosimo točne in polnoštevne udeležbe.

— Sokolski gledališki oder na Viču pravljiva je za 1. novembra t. l. izvrstno drama »Reka« v režiji br. Grdine. Pri otvoritveni predstavi bodo sodelovali najboljše modni višinski sokolskega odra. Opazirajmo na to močno drama, ki je primerica za praznik vseh svetnikov, sokolsko članstvo in enjeno občinstvo.

Iz Kranja

— Pretep z vilami in nožem. Na trgu pred Staro postavo je prišlo v nedeljo zvezcer do hudega spopada z vilami in nožem. Družba, ki si je že prej v neki gostilni hotel skočiti v lase, pa so jo vrgli ven, se je na cesti stepla. Izvajalci so napadli vojaškega grškega begunci Milija Vasilja, ki je zapisan pri mestni občini kot delavec ter nekega prodajalca preprog. Grk je enega izvajalca prav po bokarskemu vrgel po zraku, da je padel na cesto in si razbil ves obraz, nato pa so napadlci oborili z vili in nožem, nože pa so imeli že prej seboj v Šenku. Družba, ki se je na to napadli, je dobila 7 nevarnih ran in so ga odpeljali v bolnišnico. Zakljan je bil tudi prodajalec preprog, en brezposelni, manjše prakse pa so vsi ostali dobiti. Očividni je pravijo, da Grk napadel z nujno potrebo.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahevcev, Kongresni trg 12 in Mr. Nada Komotar, Vič Tržaška cesta.

— 4000 Din je izgubil. Neki uslužbenec je dopoldne izgubil gotovino 4000 Din, in sicer ob Poš. ček, uradno do mestne klavnic. Po

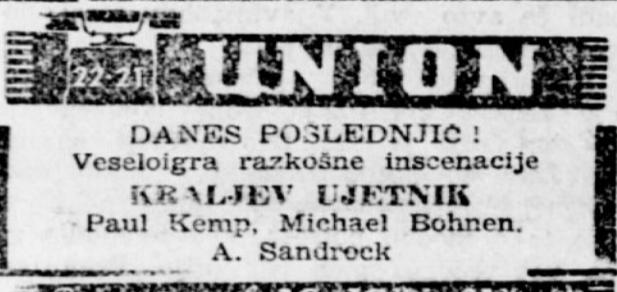
DNEVNE VESTI

— Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razpisuje mesto asistenta-pravnikarja pri institutu za ceste in železnice Provinje, opredeljene s prilogam po § 3. in 4. uradnega zakona je vložiti na rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani do 10. novembra t. l.

— Konferenca gospodarskih zbornic. Na kongresu trgovskih zbornic v Beogradu je bilo sklenjeno, da bo prihodnja konferenca vseh zbornic v Banjaluki. Banjalus je z njo je že zaključila priprave in sklicala konferenco za 11. november. Na dnevnem redu so mnoga važna vprašanja, med drugim zavarovanje trgovcev, zavarovanje za primer brezposelnosti, onemogočeti in smrati, uredba o minimalnih mezdah ter problem našega uvoza in izvoza.

— Nov enot Rudarski zakon. Doslej smo imeli pod področji z različno rudarsko zakonodajo. Minister za gozdove in rudniko je po senci izjavil novinarjem, da je bila včeraj otvorjena v ministrstvu konference strokovnjakov, ki bo izdelala nov rudarski zakon za vso državo. Ta zakon pride pred Narodno skupščino že v decembru ali najpozneje v januarju.

— Proljata Jadranskega dne. Izvršni odbor Jadranske Straže v Splitu je zaključil obširne priprave za letnjo proslavo Jadranskega dne, ki bo 31. oktobra. Letos se bo prvič ob obletnici dneva, ko je nad našimi vojnimi ladjami zavirala naša zastava, govorilo o morju, njegovem pomenu za držvo in njegovih problemih ter vseh vojnih ustrovah Jugoslavije in sicer po naredbi vojnega ministra.

— Zračna zveza med Jugoslavijo in velikimi evropskimi mestoma. Te dni je stopil v veljavo zimski vojni red potniških letal, veljaven do 3. aprila 1937. Letošnjo zimo bodo prvi letala med Berlinom in Zemunom vsak dan letala nemške „Luft-hansa“, ki so letala prejšnje zime samo trikrat na teden. S temi letali lahko potujejo potniksi direktno iz Zemuna tudi v Moskvo in Leningrad. Iz Zemuna kreće letalo vsak dan razen nedelje ob 11.10 in je v Berlinu ob 17. Vrata se pa iz Berlina ob 8.10 in je v Zemunu ob 13.45. Potovanje po zraku do Berlina stane 1990 Din. V letalu je prostora za 16 potnikov.

— Zastoplice angleškega ženstva v Jugoslaviji. V torek popoldne je prispevali v Šibenik 35 članic londonskega ženskega kluba „Arlington“. Angleščine so na potovanju po naši državi, da spoznajo njene naravne lepote. Iz Šibenika so odpotovali v Zagreb, od koder se so snoci vrnilo v Šibenik, potem pa jih bo vojila po na Sušak in Ljubljano, od koder se vrnejo v domovino.

MALI OGLASI
Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din preklici
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglaševanje ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

KLIŠEJE
ENO
VEČEVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NAŠIŠ 23

HUBERTUS
nepremočljiv za vsega Din 250 — in vsa druga oblačila po neverjetno nizkih cenah pri PRESKER-JU, Ljubljana, Sv. Petera c. 14.

STANOVANJA
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

STANOVANJE
dve, tri in štirisobno se odda za november. Pojasnila v trgovini Cojzova cesta 1. 2749

Morske ribe

Vsako sredo, četrtek in petek velika izbira najfinčnejših morskih rib, pripravljenih na različne načine. Točim prvočrvena dalmatinska vina in specialni viški opolj.

Se priporoča M. ČEPIC.

GAJEV HRAM
Gajeva ulica 9
LJUBLJANSKI DVOR
Kolodvorska ulica 23

— Zopet sneg na bosanskih planinah. Na bosanskih planinah je v torek ponodi ponovno zapadel sneg. Iz Sarajeva poročajo, da je temperatura tako padla, da utegnejo dobiti sneg tudi po nizinah.

— Zimski uriki bodo letos, kakor vse kaže, zelo dolge. Menda jih ne misli prežehati, prespati? Prekrški se pravocasno z zabavnim in poučnim čitovom, ki ti ga za borih 20 dinarjev nudi Vodničeva družba. Moras se pa poščuriti, da ne bo ostal brez knjig, brez prijetnega čitiva za dolge zimske mesece.

— Konkurša in prisilne poravnava. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do 15. t. m. sledeto statistiko. Otvorenji konkursi v primorski, zetski in vardiški banovini po 1, razglašene prisilne poravnave izven konkurza v savske, vrbske, primorski drinski in dunavski banovini po 1, konkursna postopanja v primorski, dunavski, moravske banovini ter Beogradu. Žemunu in Pančevu po 2, potrjene prisilne poravnave v dravski in savski banovini po 2, v vrbski, primorski zetski in vardiški banovini po 1.

— Modernizacija zagrebške policije. Zagrebška policija bo v kratkem modernizirana. Krediti v to svrbo so že odobreni in deloma se je modernizacija že pričela. Policija dobri velike televodilne v velikega garaže. Največja potreba zagrebške policije je motorizacija. Zato bodo nabavljeni posebni avtomobili in motocikli, daju moderno opremjeni avto za policijske komisije, en vojni in en manjši avto za nagel prevoz policijstov ter moderno urejen oklepni avto. Povzetno bo tudi število redarjev, zlasti prometnih.

— Saraješki berači dobe legitimacije. Tudi v Sarajevu je polno beračev, saj prihajajo iz vse Bosne Dalmacije in celo iz Srbije v to precej bogato mesto. Med potrebnimi so pa tudi takci ki beračijo iz navade. Mestna občina je v sporazumu s policijo sklenila izdati za berače posebne legitimacije. Kdor od 1. novembra daje ne bo imel te legitimacije, ne bo smel beračiti po mestu.

— Tedaj za smučko televodilne priredi tudi letos Slovensko planinsko društvo od 1. novembra dalje vsak petek od 19. ure dalje v televodilnicu II. drž. realne gimnazije na Poljanskem cesti. Prve televodilne vaje se vrše v petek dne 6. novembra t. l. Prijave sprejemata pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/1.

— Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo zjutraj megleno čez dan lepo vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Splitu. Beogradu in na Rabu. Najvišja temperatura je znala v Skoplju 18 v Splitu 16. v Zagrebu 13 v Ljubljani 12. v Mariboru 11. v Beogradu 10. v Sarajevu 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767.6 temperatura je znala 0.4.

— Ropar, ki se je sam javil državnemu tožilcu. V Varazdinu je bila pred dobrim tednom napadenia trgovka Stefanija Halužan. Napadel jo je kaznjenek Ljudevit Horvatič, ki je bil na pogojnem dopustu. Obsojen je bil na pet let robice ker je v prepisu ubil svojega prijatelja Odsečel je že stiri leta in tri meseca Horvatič je iztrgal Halužanovi ročno torbico s 5.600 Din. Kmalu ga je pa začela peči vest odšel je k državnemu tožilcu in mu povedal, kaj je storil.

— Osem krogel v trebuh. V vasi Velika Zuljevica blizu Bosanskega Novega je prišlo v pondeljek med kmetom Grublješičem in Stoličevičem do usodnega prepisa. Obe hiši sta živelj že dolgo v preprib. V pondeljek je vzel Bogdan Grublješič sekiro in začel podpirati sosedov plot. Ljuba Stoličevič ga je opozoril, naj tega ne dela, toda Grublješič se je razjel in ga udaril s palico po glavi. Tedaj se pa je prišel Ljubanov oče Mile in priskočil sinu na pomoč. Razvil se je pretep med katerim je Bogdan Grublješič potegnil samokrepa in pognal sosedu osem krogel v trebuh, da se je takoj zgrudil mrtev.

— Nasrote in napet. 28-letnega delavca Jožeta Dermastja iz Zadovra pri Dobrunjah je smoti poveleni v Jančev aliči avtobus. Dermastja si je zlomil levo nogo. In okolice Litije so prepeljani v bolnično poslopje Frančeta Gorščaka, na katerega je padlo v gospod podnebko drevo in mu zdroblilo nogo v kolenu. V Kraju so nasromandi napadli smoti 23-letnega delavca Mihaela Valisa in ga obdelal s kolji ter palicami po vsem telesu. V bolnično so ga prepeljali z raščalnim avtom.

Iz Ljubljane

— IJ Java se mesta mesta ljubljanskega. Jutri ob 17.00 v veliki sejti dvorani mesta mesta ljubljanskega. Na dnevnem redu so poročila finančnega odbora. Javni bo sledila tajna seja ki se bodo na nji obnavljale personalno-pravne zadave, med drugim oddaja mesta župnika za župnijo v Trnovem, oddaja mesta tiskovnega organa in imenovanje direktorja na mestni ženski realni gimnaziji.

— IJ Praktični izpit na drž. učiteljski šoli v Ljubljani. Praktični izpit na otroške vrtnarice (zabavljive) se bodo začeli v sredo 11. novembra 1934, praktični v rovčnički izpit pa v soboto dne 14. novembra 1934, obiskat ob 8. uri dopoldne. Kandidature oz. kandidatke naj svoje pravilno opremljene prošane za pripravitev k izpitu vloži uradnim potom pravocasno tako, da bodo vsej do 9. novembra 1934, obiskat do 12. novembra v rokoh izpitne odbora, sami pa naj se zglašijo poi ure pred začetom izpita v direktorji pisarni. Začasne prošne kakor tudi zamudniki pridejo v potrebo sele za prihodnji izpiti rok v aprilu. Poselna obvestila se kandidatom oz. kandidatkam ne bodo razpoljilna. Izpiti odbor.

— IJ Nemščina, stenografski, strojepska, knjigovedstvo itd. se lahko naučite v dnevnih ali veterinem tedaju na Christoforovem učenem zavodu, Domobraska 15. Honorar najnižji informacije in prijave vask dan.

— IJ Veterini trgovski tedaj na Christoforovem učenem zavodu, Domobraska 15. Pouk prizna v pondeljek 26. oktobra. Informacije in prijave vask dan, tudi do 7. ure zveter. Poudačuje se tudi posamezni predmeti.

— IJ Ciganška nadloga v samem mestu, se bo pa na periferiji ter v okolici, postaja čedalje hujša. Cigani se klatijo okrog v celih troplih ter posmazni, prihajo do hiš ter udaljujejo ljudi, ob vsem dnevnem času in celo noči. Zlasti radi se zadržujejo v Stepanji vasi in na Hradeckem cesti. Potezajo se okrog hiš in se ne umatajo, dokler se ne zberejo moški, ki jih morajo često s silo odgnati. Varnostna oblast naj cigane izžene iz mesta.

— IJ Tat v Šentpetrskem župnišču. Pred dnevi se je vtihopal v Šentpetrsko župniščo tat. Prišel je v spainlico kapiana Josipa Oražma, iz katere je odnesle novo zimsko suknjo z barzumastim ovratni om ter dva para hlač v vrednosti nad 1400 Din.

— IJ Društvo »Tabor«. — Drevi ob 8.30 bo v konijski predstavništvi na reški (Večova ul.) komemorativni sestanek. Vabljeni.

Iz Celja

— Otrok se je popari do smrti. V nedelji zjutraj je zvral enoletni dinarjev sinček Jakob Solarink na Kamenem pri St. Juriju ob juž. žel. v kubinji nase lonec, v katerem se je kuhal krompir. Otrok je bil pri tem težke opekline na obrazu, prsh. hrbitu in desni roki. Prepeljali so ga v celjsko bolničko, kjer je v tork ob 23.30 podlegel poškodbam.

— Razrešitev občinske uprave v Št. Petru. Banska uprava je razrešila občinsko upravo v Št. Petru v Savinjski dolini z županom g. Andrejem Cetino na čelu in imenovala novo, začasno upravo s Stefanom Sedinomkom kot predsednikom. Kakor znamo, bodo v nedeljo 25. oktobra v Št. Petru občinske volitve.

— Licenciranje bikov na mesto Celje bo v četrtek 29. oktobra ob 8. sijutraj na sejmuču v Celju. K licenciranju je treba brezplačno prizeti nad 15 mesecov stare bike neglede na to, ali je bik dotoden na pleme ali ne. Priporočljivo pa je, da priženje reje tudi bike stare manj kot 15 mesecov, zaradi določitve morebitne bodečje sposobnosti za pleme. Natancnica navodila so ravnidna je zadevna ranglana na oglašenih deskah mestnega poglavarstva.

— Občinstvo se veselat pritožje, da tok po priključku Celja na omrežje KDE ni več tako dober, kakor je bil prej pri Fadi. Vedno so bile tožbe neupravljene, ker so prizadeti vsako lokalno motno belišči na rovni spremembe dobavitelja. Dejstvo je le, da je v začetku dobave bila napotek vseh prenosa, kar pa je vodstvo KDE v sporazumu z mestno elektrarno v zadostni meri uredilo. Čim je bil znat napotek dobave točno dognan. Danes je napotek v tolikšni meri konstantna, da po polnoči ustreza zahtevam. Ako se bo to razmerje in kaznivogakoli razloga spremeno, bo morilno v celjski župniji tega vodstva napotek. Občinstvo pa naj si bo na jasnuči, da tak regulator izenačuje le stalne spremembe napotosti in da nikakor ne more odstraniti utrjanja, ker bitim spremembam ne more slediti.

Vaš ljubljeneček

SHIRLEY TEMPLE ZLATI KODRČKI
v prekrasnem filmu
Pride že jutri v KINO SLOGO — TEL. 27-30
Reservirajte si vstopnice!

Iz Maribora

— Zračni napad na Maribor. V času od 20. do 31. oktobra se bodo vrstile v Mariboru vaje v obrambi proti napadom iz zraka. Da bodo glavne vaje bolj ispadle, bo v petek, dne 28. oktobra med 19. in 21. zvečer delna nočna vaja. Odbor za obrambo mesta proti napadom iz zraka v Mariboru je imel za te vaje posebna navodila ki se jih morajo prebivalci v izogib kaznivih napadov. Glavno je, da ob pričetku vaj pogase vse luči in ne bodijo na ulici. Pričetek napada bodo označile sirene, prav tako bo s sirenami dan znak za konec napada.

— Na grobove v Gradeč. Kakor vsakega leta priredi Putnik tudi letos dva izleta z avtokaram v Gradeč v svrhu obiska in nego grobov. Prvi izlet se vrši v četrtek 29. oktobra z odhodom iz Maribora ob 14. in odhodom iz Gradeča ob 23. Druga vodnja pa bo v soboto 31. oktobra. Odhod iz Maribora bo ob 7.30, odhod iz Gradeča pa ob 2.30. Vozna cena Din 100. Prijave pri Putniku v Mariboru.

— Kazen za krvekrunstvo. Mali kazenski senat v Mariboru je včeraj obravnaval zelo nenavadnega slučaja. Pred sodnikom sta bila 48letni viničar Anton R. in Senka pri Ormožu in njegova 23letna hči Marija. Obožena sta gridega zlodiča, spolnega občevanja med seboj, ki je imelo za posledico, da je hčerkica povila lastnemu ocetu dečje. Oče je bil zaradi krvekrunstva obsojen na tri mesece strogega zapora, hči pa prav toliko, toda pogojno za dve leti.

— Kočija pregazila kolesarja. Na vogalu Kopalške in Tattenbachove ulice se je sano prijetoval zelo huda, prometna nesreča. Neki izvodač je v zelo ostem oviniku zavil v Kopalško ulico in podrla na tla 35letnega kovača Ivana Mahoriča, ki se je na kolesu peljal po Tattenbachovi ulici. Negredučnu so kolesa in konjka kopita strila prsti koš v hrbenico. Nevarno ravnjenje leži v bolnici.

— Prodajanje vencev in šopkov o Vseh svetih. Mestno poglavarstvo mariborsko opozarja osebe, ki nameravajo prodajati za praznike Vseh svetnikov na trgu vence in šopke. Na dolobu § 25 obrnega zakona in na razpis k. banske uprave dravске banovine z dne 23. X. 1934 No III 5931-2. V amilu §-a 23 ob. z. so upravičeni proda-

jeni umetni venči in šopke samo oni, ki imajo tozadno obrtno pooblastilo. Prav tako imajo pravico prodajati vrgojeno cvetje samo vrtnarji s obrtno pooblastilom. Po §-u 1 t. 1 občinskega zakona smejo pojedinci prodajati cvetlico, ki niso umetni (v topilih lehah, s posebnimi prizeljki s šlabitnimi cepljem itd.) gojene. V okviru svojega kmečkega gospodarstva jim je dovoljeno vezati tudi preprosto šopke in vence s cvetjem, ki so ga sami pridelali. Proti kršiteljem tega zgredina

Ob 80 letnici direktorja Frana Novaka

Nestor slovenskih stenografov proslavlja čil in zdrav svoj jubilej

Ljubljana, 22. oktobra

Gimnazijski ravnatelj v pokolu prof. Fran Novak, nestor slovenskih stenografov in ustvaritelj slovenske stenografije, slavi danes 80letnico svojega življenja. Rodil se je 22. oktobra leta 1866 v Mengšu pri Kamniku.

Iz Megša je prišel pred 67 leti v Ljubljano deček bistregu duha in jeklene voje, da bi študiral gimnazijo. Že v ljudski šoli je bil vedno med prvimi. Starši in njegov učitelj so spoznali, da bi bila škoda, če bi tako marljiv in nadarjen deček ne imel prilike izobražiti se v višji šolah. Tako so vpisali fanta v nemško državno višjo gimnazijo, ki je stala na Vodnikovem trgu, katerež dolgo ni več, saj so jo podružili po potresu. Talentirani Fran Novak ni razočaral svojih vzgojiteljev, ki so rekli, da bo še kdaj kaj iz tega fanta, v gimnaziji je bil v vseh razredih med prvimi.

Slavljenceva rojstna hiša v Mengšu

V četrti gimnaziji so tudi imeli kot neobvezen predmet italijsčino in nemško Gabelsbergerjevo stenografijo. Ob začetku leta je večina učencev Novakovega razreda prijavila za stenografijo. Poučeval jo je prof. Heinrich, ki je imel v četrtem razredu tudi nemščino in zgodovino. Dijaki so se ga bali, ker je bil strogi profesor. Vedeli so pa, da je pri njem dobro zapisan, kadar se prijavlja prostovoljno k njegovemu uram za stenografijo. Zaradi tega se samo dva dijaka v četrtem razredu nista prijavila za stenografijo tistega leta, ko je četrtošolec Fran Novak prvič spoznal v svojem življenju stenografijo. Ni se prijavil za ta predmet, da bi se prikupil svojemu profesorju, zanimala ga je takoj v začetku že umetnost okrajanega pisanja. Kakor za stični predmet, je treba najbrž imeti tudi za stenografijo poseben talent. Četrtošolec Fran Novak je v prvih urah pokazal, da ima ta talent. Bil je kmalu najboljši stenograf v razredu in bil je prvi, ki je pridobljeno znamenje takoj praktično uporabil.

Tedaj na gimnaziji niso imeli toliko učnih knjig, kakor jih imajo danes. Profesorji so predavali po svoje in se navadno niso držali učnih knjig, če se sploh bile na razpolago. Verouk je poučeval prof. Gogola, ki je bil odličen pedagog in predavatelj. Knjiga verouka, ki je bila tedaj v rabi, je pa bila zelo nepregledna in težko pisana. Za dijake, ki so študirali po tej knjigi, ni bilo večje mukro na gimnaziji. Petičolec in četrtošolec Fran Novak si je lahko pomagal, ker je dočela obvladal stenografijo. Stenografiral si je lepa predavanja prof. Gogole in se učil po stenogramu. V sedmih in osmih letih mu je stenografija še bolj prav prisia. Stenografiral je predavanja o literaturi, filozofiji, propovedi. Zlahkoto se je učil po stenogramu in bil je odličnjak. Z odliko je leta 1877 tudi maturiral ter se vpisal na univerzo na Dunaju, kjer se je posvetil klasični filologiji in slovenščini. Na univerzi je bil med redkinji, ki so stenografirali vse predavanja. Naredil je tudi državni izpit iz nemške stenografije.

Podobno kakor danes, so tudi tedaj profesorski kandidati težko dobili službo. Tudi Fran Novak je moral nekaj let po poizkusnem letu na Terezijanski akademiji na Dunaju služiti kruh kot domači učitelj pri plemiških rodbinah na Dunaju in na Poljskem. L. 1886 je prišel odlok, da smejo biti nastavljeni kot suplanti, samo kandidati z državnim izpitom. Prof. Fran Novak je ustrezal tem predpisom in tega leta dobil svojo prvo suplantsko službo v Ljubljani. Nato je poučeval v Novem mestu, v Kranju in Ljubljani na klasični gimnaziji, kjer je bil kot ravnatelj I. 1924. upokojen.

Ze kot suplent se je Fran Novak pričel ukvarjati z napisijo popolne slovenske stenografije. Bezenšek je sicer tedaj že izdal korespondenčno pismo slovenske stenografije, ki pa je bilo nepopolno in slabov avtografirano. Na prigojarjanje stenografov v delžem zboru in nekaterih odličnikov v Ljubljani se je prof. Fran Novak lotil dela. Dobil je 500 goldinarjev za izdanie kompletno slovenske stenografije, to je korespondenčnega

in debatnega dela. Prof. Novak seveda ni dobil dopušča, ker so ga dobili profesorji, ki so pisali drugačne učne knjige. Stenografija se gospodom nì zdelo tako važna, da bi avtorju dali razen podpore tudi dopust. Zaradi tega je moral delati vse mesec po mesecu pozno v noč. Kljub temu je pripravil svojo knjigo tako temeljito in veste, da ga glede tega doslej še ni nihče prekošil. Prvi del njegove stenografije je izšel leta 1900, drugi del pa naslednje leto. Založnika veve ni mogel dobiti, izdal je knjigo v samozaložbi. Tiskala jo je Bambergova tiskarna, avtogrami so pa po Machu izdelali v Pragi. Tudi avtogramist Novakove stenografije prof. Mach živi v Kraljevin Vinogradih.

Ni mogoče, da bi ob tej priliki popisali

vse zasluge direktorja Fran Novaka za slovensko stenografijo. S svojimi temeljitim deli o stenografiji si je začel hvaljenost

stevilnih svojih mladih in starih učencev,

ki so se vše danes poslužujejo Novakove

stenografije ter vseh njegovih izaledkov in

prizadevanj, ki jih je obdelal v svojih delih

po večletnem življivanju in delu.

V imenu vseh tisoč slovenskih stenogra-

frov je bil Fran Novak na 80. letnici

zavetnega dnevna življenja

zavetnega